

NAISTEN VALMIUSLIITTO

Suomalainen asevelvollisuus – "Puolustuksen perusta, yksilöä motivoiva ja myönteisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia korostava"

Tiivistelmä asevelvollisuuden yhteiskunnallisia vaikutuksia selvittäneen työryhmän loppuraportista

Asevelvollisuuden yhteiskunnallisia vaikutuksia selvittäneen työryhmän loppuraportti valmistui lokakuun alussa. Raportissa todetaan, että asevelvollisuus on Suomelle oikea ratkaisu. Raportissa esitetään kuitenkin kehittämiskohteita, joita parantamalla asevelvollisuus olisi entistä parempi.

Raportin yleisissä linjauksissa todetaan, että asevelvollisuusjärjestelmä säilytetään. Asevelvollisuusjärjestelmän puitteissa koulutetaan koko palveluskelpoinen miespuolinen ikäluokka ja toteutetaan lähivuosina puolustusvoimien rakennemuutos, jolla asevelvollisuusjärjestelmä turvataan. Lisäksi varusmiespalvelus säilytetään vapaaehtoisena naisille, ja tuetaan naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamista erityisesti lisäämällä informaatiota.

Niin ikään yleisissä linjauksissa todetaan, että asepalvelukseen on luotava taloudellista liikkumavaraa, jolla vältetään jatkuvat pienet muutokset. Tähän liittyen muun muassa selvitetään mahdollisuutta siirtyä osin neljän kuukauden palvelusaikaan. Lisäksi on kehitettävä toimintamalleja (kuten tieto- ja palautejärjestelmiä, kutsuntoja sekä keskitetty yhteiskunnallinen varaamisrekisteri), parannettava asevelvollisen asemaa (muun muassa taloudellisesti, opinnoissa, palkitsemisjärjestelmillä) ja allokoitava resursseja tukemaan asevelvollisten kouluttajia ja lisäämään kouluttajenkilökuntaa.

Viime vuosina noin 500 naista on vuosittain hakeutunut suorittamaan naisten vapaaehtoista asepalvelusta. Vuosittain noin 400 naista aloittaa vapaaehtoisen asepalveluksen ja noin 300

NAISTEN VALMIUSLIITTO

suorittaa sen loppuun asti. Raportin mukaan puolustusvoimat ei aktiivisesti hae naisia suorittamaan asepalvelusta, mutta naisten vapaaehtoinen asepalvelus halutaan kuitenkin säilyttää. Raportin mukaan nuorille naisille tulisi jakaa tietoa puolustusvoimista ja asepalveluksesta erilaisin infopaketein sekä Internet-sivuin. Ennakkoterveystarkastusta ehdotetaan maksuttomaksi. Kutsuntoihin naiset voisivat osallistua Internet-kyselyn kautta, ja sen jälkeen vapaaehtoisesti miesten mukana. Naisten vapaaehtoisiin kutsuntatilaisuuksiin voitaisiin tarvittaessa niiden osalta, jotka eivät suorita naisten vapaaehtoista asepalvelusta, liittää 2 - 3 viikkoa kestävä vapaaehtoinen turvallisuuskoulutus, mikäli yhteiskunnan tarve niin edellyttää.

Sijoittamatonta reserviä halutaan hyödyntää niin hyvin kuin mahdollista. Puolustusvoimilla on runsaasti sellaista osaamista, jota ei ole taloudellisesti kannattavaa hankkia muille hallinnon aloille. Yhteiskunnan kriisivalmiuksien kannalta asevelvollisille koulutetaan hyviä kansalaistaitoja, joista muutkin viranomaiset hyötyvät (kuten ensiapu- tai alkusammutustaidot). Puolustusvoimat ylläpitää luetteloa virka-apuun käytössä olevista resursseista. Kokonaiskuvaa varautumisen tasosta ei kuitenkaan ole, ja raportissa ehdotetaankin kehitettäväksi henkilöiden varausrekisteri, jossa on muiden viranomaisten poikkeustehtävät.

Raportissa ollaan huolissaan asepalveluksen keskeyttämisen määrästä, jotka ovat vuosi vuodelta nousseet. Asepalveluksesta halutaankin muuttaa pienillä teoilla yhä miellyttävämpään ja motivoivampaan suuntaan. Tällaisia muutoksia ovat muun muassa yksilön korostaminen, palautteen saaminen ja antaminen, taloudellisten etujen parantaminen, varusmiespalveluksen sitominen osaksi koulutusjärjestelmää, reservistä huolehtiminen sekä jo mainittu kutsuntojen muuttaminen. Lisäksi raportissa otetaan kantaa varusmiespalveluksen keston. Palvelusta ehdotetaan lyhennettäväksi kahdella viikolla, mikä helpottaisi joukko-osastojen arkea. Lyhennystä ei kuitenkaan pitäisi tehdä joukkokoulutuskaudelta, vaan vapaa- ja kuntoutuspäivä vähentämällä. Lisäksi kahden viimeisen viikon ”varusteidenpalautusjaksoa” tulisi tiivistää.

NAISTEN VALMIUSLIITTO

Taustaa:

Puolustusministeri asetti 31.päivänä elokuuta 2009 selvitysryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää asevelvollisuuden yhteiskunnallisia vaikutuksia. Selvitysryhmän puheenjohtajaksi nimettiin F-Securen hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa ja jäseniksi johtaja Marko Ahtisaari, toimitusjohtaja Pekka Ala-Pietilä, toimitusjohtaja, nykyisin puoluesihteeriksi, Mikael Jungner, oikeustieteen kandidaatti Kirsi Komi, tutkija Anni Ojajarvi, toimitusjohtaja Marko Parkkinen sekä asianajaja Outi Siimes. Selvitysryhmän pysyväksi asiantuntijaksi nimettiin kenraalimajuri, nykyisin kenraaliluutnantti, Arto Rätty ja sihteeriksi everstiluutnantti Vesa Virtanen.

Selvitysryhmää on tukenut laajapohjainen neuvottelukunta. Selvitysryhmä on perehtynyt asevelvollisuuteen muun muassa tapaamalla poliittisia päättäjiä ja asiantuntijoita sekä teettänyt työnsä tueksi tutkimuksia.

Lue koko raportti:

<http://www.finlandnato.org/public/download.aspx?ID=63887&GUID={C3F791D5-851A-428C-BAC6-1CF088006799}>